

אבֿר אֵלִין דְּקָאָמַר קָרָא אֲשֶׁר מְצָא אֶת הַיָּמִים
בַּמִּדְבָּר, יָמִים כְּתִיב. אֵלִין הוּוּ בְּרִינִין
מְשַׁנְיִין. דְּכַד הָוָה אֶתְרָן קִין מַעַל אִפִּי אֲרַעָא
כְּדַכְתִּיב, (בראשית ד) הֵן גִּרְשַׁת אֶתִּי הַיּוֹם מַעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה וּמִפְּנִיךָ אֶסְתֵּר, וּכְתִיב וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ נוֹד
וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ נוֹד, וּבְאֶרְוֵהוּ.

מִבְּנֵי בְּנֵי בְּצַד שֶׁל רוּחֹת
וּסְעֵרוֹת וּמְזִיקִים וְאֵלֶּה עֲמָדוֹ,
שְׁהָרֵי כְּשֶׁרְצָה לְהִתְקַדֵּשׁ יוֹם
הַשַּׁבָּת, נִכְרָאוּ מֵאוֹתוֹ צַד
רוּחֹת קִימֹת מְעוֹפּוֹפּוֹת [פִּאֲרוֹת]
בְּלֵי גוֹף, וְאֵלֶּה אֵינָם לֹא מִיּוֹם
שַׁבָּת וְלֹא מִיּוֹם שְׁשִׁי, וְנִשְׁאָרוּ
אֵלֵי יוֹמִים בְּהֵם בְּסַפְקָא, וְלִכְּן
לֹא הִתְקַיְּמוּ לֹא מִזְּהָ וְלֹא מִזְּהָ.
וְהִלְכּוּ וְהִתְפַּשְׁטוּ בְּאוֹתוֹ צַד שֶׁל
קִין, וְהִתְלַבְּשׁוּ בְּאוֹתוֹ צַד, וְלֹא
הִתְלַבְּשׁוּ לְהִתְקַיֵּם, וְנִקְרָאוּ
יִמִּים חֶסֶר, שֶׁלֹּא הִתְקַיְּמוּ לֹא
בְּיוֹם זֶה וְלֹא בְּיוֹם זֶה, וְנִרְאִים
לְבַנְי אָדָם. וְהוּא מְצָא אוֹתָם
וְלִמְדוּ אוֹתוֹ לְהִבְיֵא מִמְּזוּרִים
לְעוֹלָם, וְהֵם הוֹלְכִים בֵּין
הַקְּהָרִים וְעוֹמְדִים בְּגוֹף פַּעַם
אֶחָת בְּיוֹם, וְאַחַר כֵּן
מִתְפַּשְׁטִים מִמֶּנּוּ.

בֹּא רֵאָה, הָעֲנָה הַזֶּה הִיָּה
מִמְּזוּר, שְׂבָא צְבָעוֹן עַל אִמּוֹ
וְהוֹלִיד מִמְּזוּר, וְזֶה בֹּא מִצַּד רוּחַ
הַטְּמֵאָה שְׁנֹדֵבֵק בּוֹ, וְלִכְּן מְצָא
אוֹתָם וְלִמְדוּ אוֹתוֹ כֹּל מִיְּנֵי צַד
הַטְּמֵאָה בְּשִׁבְלֵי זֶה.

וְכֹא וְרֵאָה, אֵלֶּה הֵם וְכֹמָה
אַחֲרֵים נִפְרִידִים אֵלֶּה מֵאֵלֶּה,
כֹּלָם בָּאִים מֵאוֹתוֹ צַד וְהוֹלְכִים
בַּמִּדְבָּר וְנִרְאִים שָׁם, מִשׁוּם
שֶׁהַמִּדְבָּר הוּא מְקוּם חֶרֶב וְהוּא
בֵּית מוֹשָׁבָם. וְעַם כֹּל זֶה, כֹּל
אָדָם שֶׁהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא וְיֵרָא מִהַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ
הוּא, לֹא פוֹחַד מֵהֶם. הִלְכוּ
וְנִכְנְסוּ בְּהַר.

בְּנֵי בְּנֵי בְּצַד שֶׁל רוּחֹת וְעֲלֵעוּלִין וּמְזִיקִין
וְאֵלִין קִימֹו, דְּהָא כַּד בְּעָא לְאַתְקִדְשָׁא
יוֹמָא דְשַׁבְּתָא, אֶתְבְּרוּן מַהֵהוּא סְטָרָא רוּחִין
קִימִין טְסִירִין (נ"א טְסִירִין) בְּלֹא גוֹפָא. וְאֵלִין לָאוּ
אֵינּוּן מִיּוֹמָא דְשַׁבְּתָא וְלֹא מִיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה,
וְאַשְׁתְּאַרוּ אֵלִין תְּרִין יוֹמִין בְּהוּ בְּסַפְקָא, וּבְגִין
כֵּן לֹא אֶתְקִימוּ לָא (דף קעח ע"ב) מַהֵאִי וְלֹא מַהֵאִי.
וְאַזְלוּ וְאַתְפַּשְׁטוּ בְּהֵהוּא סְטָרָא דְקִין וְאַגְלִימוּ
בְּהֵהוּא סְטָרָא וְלֹא אֶתְגְּלִימוּ לְאַתְקִימָא
וְאַקְרוּן יִמִּים חֶסֶר, דְּלֹא אֶתְקִימוּ לָא בְּיוֹמָא
דָּא וְלֹא בְּיוֹמָא דָּא, וְאַתְחַזּוּן לְבַנְי נְשָׂא. וְאַיְהוּ
אַשְׁפַּח לוֹן וְאוֹלְפֵי לִיָּה לְאַיִתָּאָה מִמְּזוּרִין
לְעֵלְמָא. וְאַיְנוּן אֲזִלִּי בִּינֵי טוּרֵיָא וְקִימִין בְּגוֹפָא
זְמָנָא חָדָא בְּיוֹמָא, וְלִבְתַּר מִתְפַּשְׁטֵי מִנֵּיהּ.

תָּא חֲזִי, עֲנָה דָּא אִיְהוּ מִמְּזוּרָא הָוָה, דְּאַתָּא
צְבָעוֹן עַל אִמִּיָּה וְאוֹלִיד מִמְּזוּרָא, וְדָא אֶתָּא
מִסְטָרָא דְרוּחַ מְסֻאָבָא דְאַתְדִּבֵּק בֵּיָה. וּבְגִין כֵּן
אַשְׁפַּח לוֹן וְהוּוּ אוֹלְפֵי לִיָּה כֹּל זִינִין דְסִטְר
מְסֻאָבָא בְּגִין דָּא.

וְתָא חֲזִי, אֵלִין אֵינּוּן וְכֹמָה אַחֲרֵינִין מִתְפַּרְשֵׁן
אֵלִין מֵאֵלִין, כִּלְהוּ אֶתְיִין מַהֵהוּא סְטָרָא
וְאַזְלִי בַּמִּדְבָּרָא וְאַתְחַזּוּן תְּמָן. בְּגִין דְּמִדְבָּרָא
אַתְר חֶרֶב וְאַיְהוּ בִּי מוֹתְבָא דְלֵהוּן. וְעַם כֹּל דָּא,
כֹּל בַּר נֶשׁ דְּאַזִּיל בְּאַוּרְחוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְדַחִיל לִיָּה לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא מְסֻתְפֵי
מִנֵּיהּ. אֲזִלוּ וְאַעֲלוּ בְּטוּרָא.

וְתָא חֲזִי, אֵלִין אֵינּוּן וְכֹמָה אַחֲרֵינִין מִתְפַּרְשֵׁן
אֵלִין מֵאֵלִין, כִּלְהוּ אֶתְיִין מַהֵהוּא סְטָרָא
וְאַזְלִי בַּמִּדְבָּרָא וְאַתְחַזּוּן תְּמָן. בְּגִין דְּמִדְבָּרָא
אַתְר חֶרֶב וְאַיְהוּ בִּי מוֹתְבָא דְלֵהוּן. וְעַם כֹּל דָּא,
כֹּל בַּר נֶשׁ דְּאַזִּיל בְּאַוּרְחוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְדַחִיל לִיָּה לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא מְסֻתְפֵי
מִנֵּיהּ. אֲזִלוּ וְאַעֲלוּ בְּטוּרָא.

אמר רבי יצחק, פגוונא דא כל אינון טורין חרובין אתר בי מותבא דלהון. אמר ליה, הקי הוא, וכל אינון דמשתדלו באורייתא עליהו כתיב, (תהלים קכא) יי ישמרך מפל רע ישמר את נפשך יי ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם.

פתח רבי אלעזר ואמר, (שם קיא) הללויה אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה, פסוק זה פרושהו, אבל בא ראה, דוד המלך כל ימיו היה משתדל בעבודת הקדוש ברוך הוא, והיה קם בחצות הלילה ומשבח ומודה בשירות ותשבחות כדי לתקן מקומו במלכות של מעלה.

שבשמתעורר רוח צפון בחצות הלילה, היה יודע שהקדוש ברוך הוא באותה שעה מתעורר בגן עדן להשתעשע עם הצדיקים, והוא היה קם באותה שעה ומתגבר בשירים ותשבחות עד שעולה השחר.

משום שפשקדוש ברוך הוא נמצא בגן עדן, הרי בארנו שהוא וכל הצדיקים שבגן, כלם מקשיבים לקולו, כפתיב (שיר ח) חברים מקשיבים לקולך השמיעני. ולא עוד, אלא חוט של חסד משוף עליו ביום, כמו שנאמר, שפתוב (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי. ולא עוד, אלא שאותם דברי תורה שהוא אומר, כלם עולים ומתעטרים לפני הקדוש ברוך הוא, ולכן דוד המלך היה משתדל בלילה בעבודת אדונו.

בא ראה, הללויה, בכל אותן שירות ותשבחות שדוד אמר, הרי שנינו שלמעלה מכלם הוא הללויה, ובארהו, מה הטעם? משום שכולל השם והשבח

אמר רבי יצחק, פגוונא דא כל אינון טורין חרובין אתר בי מותבא דלהון. אמר ליה, הקי הוא, וכל אינון דמשתדלו באורייתא עליהו כתיב, (תהלים קכא) יי ישמרך מפל רע ישמר את נפשך יי ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם.

פתח רבי אלעזר ואמר, הללויה אודה יי בכל לבב בסוד ישרים ועדה, האי קרא אוקמוה. אבל תא חזי, דוד מלפא כל יומי הוה משתדל בפולחנא דקדשא בריך הוא, והוה קם בפלגות ליליא ומשבח ומודה בשירין ותושבחות, בגין לאתתקנא דוכתיה במלכו דלעילא.

דבר אתער רוח צפון בפלגות ליליא, הוה ידע דקדשא בריך הוא בהיא שעתא יתער בגנתא דעדן לאשתעשע עם צדיקיא, ואיהו הוה קם בהיא שעתא ואתגבר בשירין ותושבחות עד דסליק צפרא.

בגין דכד קדשא בריך הוא אשתבח בגנתא דעדן, הא אוקימנא דאיהו וכל צדיקיא דבגנתא כלהו צייתין לקליה. פדכתיב, (שיר השירים ח) חברים מקשיבים לקולך השמיעני. ולא עוד, אלא דחוטא דחסד משוף עליה ביממא כמה דאתמר. דכתיב, (תהלים מב) יומם יצוה יי חסדו ובלילה שירה עמי. ולא עוד, אלא דאינון מלין דאורייתא דאיהו אמר, פלהו סלקין ומתעטרין קמי קדשא בריך הוא. ובגין כך דוד מלפא הוה משתדל בליליא בפולחנא דמאריה.

תא חזי, הללויה, בכל אינון שירין ותושבחות דקאמר דוד, הא תנינן דלעילא מפלהון הוא הללויה ואוקמוה.

מאי טעמא בגין דכליל שמא ושבחא כחדא. מאי שמא ושבחא.